Dosar nr.5r-358/2025
/4-25077342-38-5r-02062025/

Republica Moldova
Judecătoria Orhei sediul Rezina

Hotărâre

07.08.2025
or.Rezina

Instanţa de judecată având în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Igor Negreanu
Grefier Natalia Bernevec
În lipsa agentului constatator, a contravenientei Ceban Aliona şi avocatului ei Ina Perţu legal citaţi
a examinat în şedinţă judiciară publică contestaţia depusă la 23.05.2025 de către Ceban Aliona împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr.MAI06 566564 din 13.05.2025 întocmit în baza art.47[1] alin.(1) din Codul contravențional.

Potrivit contestaţiei, *la data 09.04.2025, în privinţa ei a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie prevăzută de art.47[1] alin.(1) al Codului contravenţional şi în baza acestui proces verbal prin decizia agentului constatator i-a fost aplicată amendă în mărime de 25000 lei.*

Cu decizia dată, nu este de acord, o consideră neîntemeiat, emis contrar prevederilor legate şi cu încălcări ale normelor legale.

Invocă prevederile articolelor 5, 7, 9, 425, 440, 458, 375, 379, 441-445, 460 şi 461 din Codul Contravenţional şi susţine că agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravenţional şi nu a elucidat toate aspectele speţei şi nu a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăţia contravenientei.

Autoarea contestaţiei, nu s-a prezentat la şedinţa de judecată nu a informat instanţa despre motivele neprezentării, nu a solicitat amânarea examinării cauzei sau examinarea în lipsă, delegând însă un avocat în apărarea intereselor ei.

Astfel, avocatul Ina Perţu, de asemenea nu s-a prezentat la şedinţa de judecată, solicitând examinarea cauzei în lipsa ei şi a clientei sale şi anexând o cerere de completare a contestaţiei prin care menţionează că o susține în continuare, invocând prevederile articolelor 21 al Constituției, articolele 5, 7, 8, 14, 374, 381, 425, 440, 442, 458, 461 din Codul contravenţional, art.8, 94 şi 103 din Codul de procedură penală dar şi art.6§2 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, potrivit următoarelor accepţiuni:

Agentul constatator a indicat că, contravenienta ar fi comis contravenția prevăzută de art.47[1] alin.(1) din Codul contravențional, fără a stabili faptul dacă aceasta a acceptat bani, cu scopul de a vota sau nu, circumstanță fără de care nu poate sta la baza sancționării unei persoane.

- *O primă problemă ce se impune a fi analizată în cauză este: descrierea faptei contravenționale, din care nu se reţin elementele constitutive ale contravenției.*

- *O a doua problemă ce se impune a fi analizată în cauză este: aspecte privind nulitatea absolută a procesului verbal.*
- *O a treia probemă ce se impune a fi analizată în cauză este: ”probatoriul”.*

Cu referire la prima problemă considerăm că, fapta incriminată cet. Ceban Aliona este bazată pe remarci vagi ale agentului constatator.

Reieşind din prevederile art.47[1] alin.(1) din Codul contravenţional al RM coruperea electorală pasivă este pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Analizând procesul-verbal care face obiectul prezentei cauze, sub aspectul legalitatii se constată că, acesta nu cuprinde descrierea exactă a faptei contravenționale pe care ar fi savârşit-o petenta.

Potrivit descrierii faptei contravenționale contestatara Ceban Aliona în perioada de timp 2024-2025 prin intermediul conturilor bancare deschise cu cadrul băncii comerciale din Federația Rusu a primit pentru sine transferuri în ruble ruseşti pentru a vota sau nu în cadrul referendumului din anul 2024.

Pentru a stabili dacă o persoană a comis o faptă contravențională, este necesar ca fapta să conțină elementele constitutive ale contravenției incriminate.

Scopul contravenției de corupere a alegătorilor al faptei prejudiciabile prevăzută la art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului sau susținătorului să îşi exercite sau nu drepturile electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al celor regionale. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art.47[1] Cod contravențional. Accentuăm că scopul menționat trebuie să fie urmărit de contravenient încă de la momentul realizării laturii obiective şi nu ulterior oferirii sau dării mijloacelor băneşti.

Pentru îndeplinirea scopului contravenției, agentul constatator urma să demonstreze TOTUŞI

- *Ceban Aliona a avut sau nu cont bancar şi în care bancă?*
- *Cum Ceban Aliona a deschis cont bancar în Federația Rusă, dacă nu a fost niciodată acolo?*
- *Care este dovada că Ceban Aliona a primit ruble ruseşti?*
- *Care este dovada că contravenția incriminată a fost comisă în perioada anilor 2024-2025 etc.?*

În raport cu acțiunile/inacțiunile contestatarei nu există obiectul material sau imaterial al contravenției de corupere a alegătorilor, pe care legiuitorul l-a desemnat prin sintagma „bunuri, servicii, privilegii sau avantaje”.

În speță, constatăm că nu există probe în cauza contravențională, care să confirme săvârşirea de către Ceban Aliona a faptei de corupere electorală pasivă.

Coruperea electorală pasivă este o contravenție materială şi se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative, care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi

electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Latura obiectivă a contravenției specificate la art.47[1] Cod contravențional al RM constituie în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de pretindere, acceptare sau primire de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje. La caz, contestatara nu a primit ruble ruseşti, pentru a vota într-un fel sau altul, iar agentul constatator nu a prezentat probe, care să confirme aceste acțiuni.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.47[1] Cod contravențional RM se caracterizează prin intenție directă. Adică, agentul constatator urma să demonstreze că acțiunile petentei ar fi constat în primirea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje cu intenție directă.

Scopul infracțiunii de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să îşi exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47[1] Cod contravențional RM.

Agentul constatator nu a demonstrat primirea de bunuri de către Ceban Aliona şi în această situație, contravenienta nu poate fi sancționată în baza de presupuneri şi interpretări ale agentului constator.

Prin urmare, reieşind din materialul contravențional examinat, constatăm că nu au fost acumulate probe care ar indica asupra faptului că Ceban Aliona ar fi primit mijloace băneşti în scopul determinării alegătorului..., fapt care impune instanța de judecată să înceteze procesul contravențional în privința acesteia.

La caz, dincolo de orice îndoială rezonabilă, nu există probe care să confirme vinovăția cet. Ceban Aliona în comiterea contravenției imputate.

Cu privire la cea de a doua problemă – nulitatea procesului verbal.

Conform art.445 Cod Contravențional al RM (1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Potrivit prevederilor art.443 din Codul contravențional al RM (1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; (5) Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoană în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi de victimă cînd există. În cazul în care constatarea contravenţiei este de competenţa unui organ colegial, procesul-verbal cu privire la contravenţie se încheie de către preşedintele organului colegial sau de către un membru ales cu votul majorităţii membrilor prezenţi la şedinţa în al cărei cadru are loc constatarea faptei ori

desemnat de către preşedintele acestei şedinţe şi se semnează de către toţi membrii prezenţi la şedinţă. (6) Faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În cazul imposibilităţii de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal. (6[1]) Nu poate avea calitatea de martor în condiţiile alin.(6) un alt agent constatator.

În speță, procesul verbal nu conține mențiuni despre timpul săvârșirii contravenției. Perioada indicată în descrierea faptei contravenționale de 2024-2025 nu poate fi acceptată, pentru sancționarea Alionei Ceban, deoarece în perioada de la 01.01.2024 și până la 14.08.2024 art. 47[1] nu exista în Codul contravențional și în această situație, petenta nu poate fi sancționată în baza unei legi inexistentă.

Conform prevederilor art.7 din Convenția Europeană pentru drepturile omului – Nicio pedeapsă fără lege se stabilește că 1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național și internațional. Acest principiu are ca scop protejarea cetățenilor de abuzuri din partea statului, motiv în care, considerăm că urmează a fi aplicat și la caz.

Pe de altă parte, în cazul indicării perioadei săvârșirii contravenției, aceasta trebuie să fie clar definită de când și până când a fost comisă, or, contravenția incriminată nu are caracter continuu, iar din aceste considerente, este imperios de indicat data exactă a comiterii contravenției.

Motiv de nulitatea absolută – lipsa semnăturii martorului asistent.

Reieșind din procesul verbal contestat, acesta a fost întocmit în lipsa contravenientei, iar la rubrica 15 – Martor asistent, este indicată Solcan Elena...

Conform alin.(6) al art.443 dn Codul contravențional Faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În cazul imposibilităţii de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal. (6[1]) Nu poate avea calitatea de martor în condiţiile alin.(6) un alt agent constatator.

În speță, Ceban Aliona NU a fost citată pentru a fi prezentă la întocmirea procesului verbal; Nu este indicat numărul de telefon al martorului asistent pentru a putea stabili identitatea acestuia și procesul verbal Nu conține semnătura martorului asistent, dacă acesta ar fi fost prezent la întocmirea procesului verbal.

Respectarea prevederilor legale, ce ține întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și respectiv, demonstrarea comiterii contravenției, se impune pentru a respecta dreptul contravenientului la un proces echitabil prevăzut de art.6 CEDO, inclusiv pentru respectarea următoarelor prevederi legale sin Codul contravențional al RM:

1. *Articolul 3. Acţiunea legii contravenţionale în timp, care prin alin.(1) stabileşte că Caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei.*

2. *Articolul 5. Principiul legalităţii - (1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională. (2) Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sînt interzise.*
3. *Articolul 7. Principiul dreptăţii - Persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Cu trimitere la prevederile art.7, 425 din Codul Contravenţional, concluzionăm că agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravenţional şi nu a elucidat toate aspectele speţei şi nu a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contestatarei.

Conform prevederilor art.6 § 2 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până atunci când vinovăția sa va fi legal stabilită. Notăm faptul că, tragerea la răspundere penală în lipsa motivelor verosimile de a bănui că persoana a săvârşit o abatere penală constituie o încălcare a Convenției.

Prezumția de nevinovăție stă la baza tuturor garanțiilor procesuale legate de protecția persoanei în procesul penal, inclusiv, procesul contravențional (reieşind din prevederile hotărârii CEDO în cauza Ziliberberg vs. Moldova).

Legea procesual-penală și cea contravențională (reieşind din prevederile hotărârii CEDO în cauza Ziliberberg vs. Moldova) stabileşte că, răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei despre săvârşirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate legal, se interpretează în favoarea bănuitei. Această reglementare se include în spiritul prezumţiei nevinovăţiei datorită faptului că, pedepsirea oricărei persoane pentru o faptă penală se poate realiza doar în baza unor informaţii certe şi veridice despre vinovăţia ei, neadmiţându-se presupunerile sau probele afectate de incertitudine. Chiar în cazul aprecierii probelor orice informaţie, în baza căreia se pot trage două sau mai multe concluzii opuse (în sensul apărării sau acuzării) despre aceeaşi circumstanţă, arată imposibilitatea punerii acesteia în baza unei sentinţe de vinovăţie.

Cu privire la practica CEDO despre prezumția de nevinovăție, în cauza Creanga c. României 2012, p.88 Curtea reamintește că, la aprecierea mijloacelor de probă, ea reține criteriul probei "dincolo de orice îndoială rezonabilă".

Art. 6 (2) CEDO «exprimă principiul prezumției nevinovăției. Acesta, inter alia, cere ca în exercitarea funcțiilor lor, membrii completului de judecată nu trebuie să aibă o idee preconceputăprecum că inculpatul a comis infracțiunea de care se învinuiește; sarcina probei fiind pe seama părții acuzării, și orice dubiu urmează să fie interpretat în folosul inculpatului ….» Justificarea aplicării acestui principiul, are la bază ideea că pentru societate ar fi cu mult mai bine dacă o persoană vinovată ar fi achitată, decât dacă o persoană nevinovată ar fi condamnată. Sarcina probei este în seama acuzatului numai dacă acesta are vreun motiv scuzabil, însă în cazul în care există dubii cu privire la vinovăție, acestea urmează a fi interpretate în favoarea lui.

Prin urmare, reieşind din natura penală a contravenției stabilită prin cauza Ziliberberg vs Moldova (01 mai 2005), în vederea asigurării unui proces echitabil conform exigențelor instituite de art.6 par.2 CEDO, agentul constatator prin prisma art.440 alin.(1) Cod contravențional al RM şi prin prisma cauzei Anuşca vs Moldova (18 iulie 2010), urmează să exercite o investigație completă, nepărtinitoare şi obiectivă în vederea acumulării materialului probator suficient şi concludent pentru stabilirea circumstanțelor importante ale cauzei, determinarea existenței faptei contravenționale, încadrarea juridică a faptei contravenționale şi administrarea probelor invocate în apărarea sa de către ultimul.

Cu referire la cea de a treia problemă ”probatoriul”.

Înscrisurile anexate la materialele cauzei de către agentul constatator, nu conferă valoare probantă şi nici nu pot fi accepte în calitate de probe, deoarece nu atestă o dovadă că contestatara a pretins, acceptat și primit mijloace bănești; nu stabilesc niciun comportament electoral determinat de o pretinsă mituire; nu determină data exactă, locul concret, nici identitatea celui care ar fi oferit mijloacele, nici suma, nici contextul faptelor.

Înscrisurile anexate la materialele cauzei, nu pot fi luate în considerare de către instanță, în situația în care nu au fost obținute ilegal.

Aceste înscrisurile contravin art.425 din Codul Contravențional și nu pot fi acceptate ca probe în prezenta cauza contravențională, or probele care să indice asupra comiterii contravenției, urmează a fi, dobândite în mod legal.

Deci, un alt temei de admiterea contestației și anulare a procesului-verbal cu privire la contravenție este faptul că, actele anexate la materialele cauzei, care ar fi fost obținute în cauza penală nr.2023970322 nu pot fi acceptate ca probe în cauza contravențională examinată, deoarece sunt date neadmise ca probe (art.94 CPP alin.(1) pct.4), 8)), deoarece nu există o autorizare conform prevederilor art.136 alin.(7), 301 CPP pentru folosirea lor în prezenta cauză.

Ținând cont de latura penală a cauzelor contravenționale, invocăm următoarele.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act de învinuire împotriva persoanei și reprezintă o acuzație în materie penală, rigorile procesului penal fiind pe deplin aplicabile procesului contravențional. Convenția Europeană a Drepturilor Omului în art. 6 par.3 indică că: Orice acuzat are, în special, dreptul a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătire apărării sale. În jurisprudența sa constantă CtEDO a reiterat despre importanța clarității actului de învinuire pentru asigurarea respectării dreptului la apărare a celui acuzat, în caz contrar va fi încălcat art. 6 parag.3 CEDO.

Importanța predictibilității și clarității învinuirii, ca parte componentă a dreptului la un proces echitabil, în vederea asigurării dreptului la apărare, a fost recunosctă de CtEDO în multiple cauze adoptate: cauza Blok contra Ungariei; cauza Adrian Constantin împotriva României; cauza Pélissier şi Sassi împotriva Franţei; cauza Mattoccia împotriva Italiei; cauza Dallos împotriva Ungariei; cauza Kamasinski împotriva Austriei; cauza Escoubet împotriva Belgiei s.a.

În conformitate cu art. 7 CPP al RM, (8) Hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată.

Învinuirea reflectată în procesul-verbal cu privire la contravenție este abstractă, nu este clară, nu este predictibilă, motiv pentru care solicităm aplicarea directă a precedentelor CtEDO indicate supra, cu problematică similară la judecarea prezentei cauze.

Activitatea defectuoasă a agentului constatator, în calitatea sa de acuzator, omisiunea gravă a organului constatator de a-i aduce contestatarei o învinuire clară, detaliată, predictibilă cu privire la pretinsa contravenție comisă, nu poate fi reparată de instanța de judecată, legiuitorul oferind instanței soluția de încetare a procesului contravențional, reflectată în art. 445 alin.1 Cod Contravențional al RM.

Aprecierea probelor, reprezintă un proces complex şi fundamental, având rolul decis în stabilirea adevărului şi pronunţarea unei hotărâri corecte, deci, presupune evaluarea corectă a tuturor probelor administrate în dosar, în vederea stabilirii faptelor.

La aprecierea probelor, instanţa urmează ţină cont de criteriilor de apreciere a probelor cum ar fi:

- ✓ *Relevanţa (adică, dacă proba este legată de fapta comisă)*
- ✓ *Autenticitatea (adică, dacă proba este reală)*
- ✓ *Credibilitatea (adică, dacă proba a fost obţinută se potriveşte cu alte probe)*
- ✓ *Convergenţa (adică mai multe probe indică spre aceeaşi concluzie)*
- ✓ *Completitudinea (adică, ansamblul probelor ofer o imagine suficient de clară şi complet a faptei, fără lacune esenţiale)*

Deci, aprecierea probelor, este o sarcină de mare responsabilitate a instanţei, iar aprecierea probelor este decisivă pentru emiterea soluţiei.

Potrivit art.458 din Codul Contravenţional al RM examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine:

a) caracterul veridic al contravenţiei imputate;

b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei;

c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional;

d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante;

e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale;

f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Articolul 461 din Codul contravenţional al RM prevede că În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 şi 445, instanţa urmează să înceteze procesul contravenţional.

În speţă, nu a fost constatată vinovăţia cet.Ceban Aliona, dar nici fapta contravenţională – timpul şi modalitatea de săvârşire a contravenţiei.

În circumstanţele expuse supra, constatăm că de către agentul constatator, nu au fost stabilite circumstanţele importante pentru justa soluţionare a faptei contravenţionale şi anume: comiterea faptei contravenţionale de către Ceban Aliona, fapt ce contravine art.443 Cod contravenţional.

Important de menţionat că, organele de drept, au obligaţia ca în activitatea lor să o realizeze în limitele şi în concordanţă cu legea fundamentală existentă, totodată, să asigure calitatea legislaţiei, respectarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, care constituie însăşi esenţa unei societăţi democratice. Obligaţia statului de a se conforma cu bună-credinţă obligaţiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaţionale a statelor, ceea ce al caz nu s-a constatat.

Analizând procesul-verbal prin prisma dispoziţiilor art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului constatam că, materia contravenţională este subsumată noţiunii de acuzaţie în materie penală în sens convenţional, aşa cum a arătat Curtea de la Strasbourg în mai multe decizii de speţă.

Având în vedere cele menţionate, se poate concluziona că prezenta cauză constituie o acuzaţie în şi pe cale de consecinţă contravenientului trebuie să i se respecte toate drepturile garantate de acest articol, art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului inclusiv să i se aplice prezumţia de nevinovăţie, întrucât paragraful 2 al articolului menţionat dispune că orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită.

În acest sens, apreciază Curtea, prezumţia de nevinovăţie trebuie să opereze şi în materie contravenţională, atribuirea sarcinii probei celui ce contestă săvârşirea contravenţiei fiind o încălcare a acestei garanţii procesuale fundament ale, obligativitatea probării pretenţiilor de către persoana care sesizează instanţa. Chiar dacă petentul, teoretic, trebuie să răstoarne prezumţia de legalitate a procesului verbal, instanţa are obligaţia de a administra, din oficiu, toate probele necesare în vederea stabilirii unei stări de fapt cât mai corecte, în materie contravenţională operând principiul oficialităţii la fel ca în procedura penală.

Reieşind din cele menţionate mai sus, solicită admiterea contestaţie pe motivele de fapt şi de drept invocate şi încetarea procesului contravenţional.

În şedinţa de judecată, agentul constatator nu s-a prezentat dar a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, anexând la cerere o referinţă şi nişte copii ale unor înscrisuri.

Astfel, potrivit referinţei, la data de 07 aprilie 2025 cu nr. 34/17/1-3595, Inspectoratul naţional de securitate publică al IGP, în conformitate cu prevederile art 374 alin. (2^1) Cod contravenţional, a informat IP Rezina că la data de 21.03.2025, a iniţiat proces contravenţional nr.RAPO1433516 cu privire la acţiunile unor persoane implicate în fapte de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral şi Referendumului republican constituţional din toamna anului 2024.

Potrivit prevederilor art.393 alin.(2) Cod contravenţional, cauzele contravenţionale aflate în competenţa autorităţilor prevăzute la alin.(1), se soluţionează de către autoritatea competentă în a cărei rază teritorială a fost săvîrşită contravenţia, la care în temeiul normelor prenotate, materialele cu probele acumulate au fost expediate conform competenţei, pentru atragerea la răspundere conform art.47^1 al 1 Cod contravenţional.

La data de 13.05.2025, a fost întocmit în privinţa cet.Ceban Aliona procesul-verbal cu privire la contravenţie în baza art.47^1 al.1 Cod contravenţional, pentru faptul că a primit mijloace financiare din partea blocului politic „Victoria" pentru a exercita un drept electoral în cadrul alegerilor prezidenţiale şi referendumului naţional la data de 20.10.2024.

Acesta, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art.47^1 al.1 Cod contravenţional şi sancţionat cu amendă în mărime de 500 unităţi contravenţionale, ceea ce este echivalentul sumei de 25000 lei.

Conform autorizaţiilor privind efectuarea măsurilor speciale de investigaţii, referitor la identificarea abonatului sau a reţelelor de comunicaţii electronice deservite de operatorii de telefonie mobilă (moldcell, orange şi moldtelecom), s-a stabilit că ultimul dispune de 2 conexiuni cu aplicaţia mobilă cu identificatorul PSB, care aparţine Băncii Comerciale Promsvyazibank din Federaţia Rusă. Potrivit normei contravenţionale incriminate, se sancţionează fapta - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Atrage atenţia instanţei pentru a da apreceri, pe deplin în baza materialelor probatorii administrate, şi anume prin materialele cauzei contravenţionale privind vinovăţia făptuitorului în săvârşirea contravenţiei imputate.

Potrivit art.425 alin.(1), (2) Cod contravenţional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei

contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: Raportul de analiză informaţional-criminal efectuat în temeiul cauzei penale nr.202370322, conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181[1] şi art.243 alin.(3), lit.a) şi b) Cod Penal al RM.

Răspunderea contravenţională şi vinovăţia contravenientului rezultă din coroborarea probelor administrate, respectiv din mijloacele materiale de probă administrate care instanţa urmează să le cerceteze in cadrul şedinţei de judecată, prin care se dovedeşte că contravinientul prin acţiunile sale intenţionate a săvârşit contravenţia prevăzută de art.47[1] al.1 Cod contravenţional, pe semnele: pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

A făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar şi solicită ca instanţă să dea aprecieri că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică. Sub acest aspect atrage atenţia instanţei că probele administrate în cauză prezumţia de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumţia de autenticitate şi prezumţia de veridicitate, nu au fost răsturnate în cazul de faţă, în condiţiile în care săvârşirea faptei contravenţionale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator şi a probelor acumulate, iar contravenientului i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenţie, propunând probe în dovedirea susţinerilor sale, însă petiţionara nu a prezentat nici o probă întru demonstrarea nevinovăţiei sale, mai mult ca atît contravenientul a fost audiat în cadrul procesului contravenţional, fiindu-i asigurat dreptul de a depune declaraţii şi dreptul de a-şi angaja un avocat, care a refuzat. Astfel, consideră că vinovăţia contravenientului în comiterea contravenţiei incriminate a fost integral dovedită prin probele pertinente şi concludente prezentate şi cercetate în cadrul şedinţei de judecată de către agentul constatator, iar contravenientul nu a prezentat instanţei careva probe pertinente şi concludente, în corespundere cu principiul contradictorîalităţii, în combaterea celor constatate de către agentul constatator, de aceia faptele constatate de către agentul constatator să fie apreciate de instanţa de judecată ca fiind veridice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate,

Prin urmare acţiunile contravinientului, corect au fost încadrate în conformitate cu art.47[1] al.1 Cod contravenţional, coruperea electorală pasivă cu indicii: pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător al bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice, formă, care nu i se cuvin pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

La caz, în contestaţia depusă împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare, contravinientul nu a prezentat nici o probă în susţinerea poziţiei sale, limitându-se la invocarea formală a unor neajunsuri, de aceea, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acţiunilor agentului constatator şi legalitatea procesului verbal şi a deciziei contestate. Or, după prevederile art.8 alin.(2) din Codul contravenţional, persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională este supusă răspunderii contravenţionale.

În cadrul cauzei contravenţionale, contravinientului i-a fost respectat principiul dreptăţii, şi agentul constatator a întreprins toate măsurile necesare, în vederea stabilirii vinovăţiei contravenientului şi a elucidării cauzei date, cu anexarea probelor la dosar prin care dovedesc pe deplin vinovăţia contravenientului în comiterea contravenţiei prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional.

Procesul-verbal cu privire la contravenţie întocmit prin prisma art.442 şi 443 Cod contravenţional a fost întocmit cu respectarea tuturor prevederilor indicate, neexistând careva motive privind nulitate acestuia. Vinovăţia contravenientului în săvârşirea contravenţiei şi-a găsit deplină confirmare prin probele administrate, care în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert cele expuse mai sus.

Tot astfel, agentul constatator a invocat drept probe iar instanţa de judecată a anexat la materialele cauzei următoarele copii ale următoarelor înscrisuri:

- Un tabel cu date personale ale lui Ceban Aliona, codul numeric personal, numărul de abonat SIM şi compania de telecomunicaţii precum şi despre nr. de sms PSB.
- Raportul RAP01 486024 din 08.04.2025 privind înregistrarea contravenţiei;
- Raport din 08.04.2025 privind înregistrarea demersului INSP în R-2 al IP Rezina;
- Ordonanţa din 08.04.2025 privind pornirea procesului contravenţional nr.20258000021 în temeiul art.47[1] din Codul contravenţional;
- Ordonanţa din 08.04.2025 privind PROPUNEREA formării unui grup de constatare şi documentare;
- Scrisoarea nr.34/17/1-3595 din 07.04.2025 a Inspectoratului Naţional de Securitate Publică de expediere a unor „materiale şi probe" către IP Rezina spre examinare potrivit art.47[1] Cod contravenţional;
- Raport de analiză informaţional-criminală efectuat la 07.02.2025 în cauza penală nr.2023970322 conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.181[3] şi art.243 alin.(3) lit.a) şi b) din Codul penal;
- Încheierea şi mandatul judecătorului de instrucţie Vladislav Negru nr.13-2237/2025 din 01.04.2025 privind autorizarea folosirii datelor obţinute în urma măsurilor speciale de investigaţie din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravenţională RAP01 433516;
- Încheierea judecătorului de instrucţie Alina Gorceac nr.13-7920/2024 din 22.10.2024 privind autorizarea măsurilor speciale de investigaţie în cauza penală nr. 2023970322;

Examinând contestaţia, probele anexate, audiind opiniile participanţilor la proces, instanţa de judecată remarcă următoarele:

Articolul 47[1] alin.(1) din Codul contravenţional incriminează *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune*.

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție nr.MAI06 566564 întocmit lui Ceban Aliona la 13.05.2025, aceasta *în perioada de timp 2024-2025 în or. Rezina, str.Ion Neculce 35 prin intermediul conturilor bancare deschise cu cardul băncii comerciale din Federaţia Rusă a primit pentru sine transferuri în ruble ruseşti pentru a vota sau nu în cadrul referendumului din anul 2024.*

Fapta lui Ceban Aliona a fost calificată de către agentul constatator în baza art.47[1] alin.(1) din Codul contravenţional iar prin decizia din aceeaşi dată lui Ceban Aliona i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 500 unităţi convenţionale ce constituie 25 000 lei.

Primordial, se constată că deşi în aparenţă sunt indicate circumstanţele săvârşirii faptei, instanţa de judecată atestă neconcordanţe şi dubii majore cu privire la stabilirea cu precizie a acţiunilor contravenientei, acestea fiind expuse într-un mod neclar, imposibil de apreciat şi de individualizat care este scopul pentru care s-a comis presupusa faptă de corupere electorală pasivă: votarea sau nevotarea.

Altfel spus, nu este clar ce anume a făcut sau trebuia să facă sau nu a făcut Ceban Aliona.

Mai mult - procesul verbal cu privire la contravenţie, a fost întocmit în lipsa contravenientei.

Subsecvent instanţa de judecată atrage atenţia că la materialele dosarului deşi există două citaţii semnate de doi poliţişti, prin acestea se citează contravenienta la organul de poliţie pentru zilele de 16.04.2025 şi respectiv – 25.04.2025 „pentru a întreprinde măsuri procesuale", nu există nici o dovadă că aceste citaţii au şi fost expediate, că au ajuns la contravenientă şi că ea a cunoscut despre necesitatea de a se prezenta la poliţie.

Tot astfel, instanţa de judecată observă că procesul verbal cu privire la contravenţie pe numele lui Ceban Aliona, datează cu 13.05.2025 – dată pentru care aceasta nici nu a fost citată şi nici prezentă.

Astfel, se deduce că contravenienta nici nu a fost citată legal pentru a i se întocmi procesul verbal cu privire la contravenţie şi nu există alte date din care să rezulte că aceasta a cunoscut despre acest fapt.

Rigorile art.6 par.3 lit.a) din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale impun obligaţia statului în persoana acuzatorului de a informa persoana acuzată ... în cel mai scurt timp în limba pe care o înţelege şi *în mod amănunţit* cu privire la natura acuzaţiilor aduse iar prin desconsiderarea acestor prevederi, instanţa consideră că persoana contravenientei nu a beneficiat de un proces echitabil din partea agentului constatator.

În ultimă instanţă, examinând prin prisma corespunderii procesului verbal cu privire la contravenţie rigorilor art.443 din Codul contravenţional, instanţa de judecată atestă şi alte vicii majore de întocmire a acestui act.

Mai exact, în cuprinsul procesului verbal cu privire la contravenţie, agentul constatator, întocmind procesul verbal cu privire la contravenţie în lipsa persoanei, contrar prevederilor art.443 alin.(6) din Codul contravenţional potrivit cărora *faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În cazul imposibilităţii de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal,* deşi a indicat un martor asistent - Şolcan Elena din s.Pereni r.Rezina), nu i-a indicat alte date de identificare a acesteia precum nici numărul de telefon al martorului.

Mai mult, acest pretins martor asistent, nici nu a semnat procesul verbal cu privire la contravenţie.

Această eroare induce clar ideea nerespectării principiului legalităţii la documentarea acţiunilor lui Ceban Aliona şi implicit - nu poate menţine caracterul de legalitate al procesului verbal cu privire la contravenţie.

Potrivit prevederilor art.445 alin.(1) din Codul contravenţional, *neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, ... atrage nulitatea absolută a*

procesului-verbal iar potrivit alin.(2), *celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei*.

Conform art.5 Cod Contravențional, *nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională* iar potrivit art.7 din Codul contravenţional*, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod*.

Pentru aceste motive, instanţa de judecată nici nu v-a purcede la analiza circumstanţelor de fond ale cauzei, viciile de procedură identificate în raport cu corectitudinea întocmirii procesului verbal cu privire la contravenţie fiind unele ce atrag nulitatea absolută a procesului verbal cu privire la contravenţie, nulitate imposibil de înlăturat.

Potrivit prevederilor art.461 din Codul contravenţional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional*.

Reieşind din cele invocate în partea descriptivă a prezentei hotărâri, conducându-se de prevederile art.374, 394-395, 441, 445, 448, 452-458, 460 şi 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată admite contestația depusă la 23.05.2025 de către Ceban Aliona, declară nul procesul verbal cu privire la contravenție nr.MAI06 566564 din 13.05.2024 întocmit în baza art.47[1] alin.(1) din Codul contravențional şi decizia de sancţionare încetează procesul contravenţional în privinţa lui Ceban Aliona.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Orhei sediul Rezina.

Judecător
Igor NEGREANU